
Project KEI: innovatie van het procesrecht?

Rijppaert & Peeters Advocaten
Oosterhout

Afstudeerstagiaire: Florence Schel

BIJLAGEN

Project KEI: innovatie van het procesrecht?

Rijppaert & Peeters
Advocaten Oosterhout

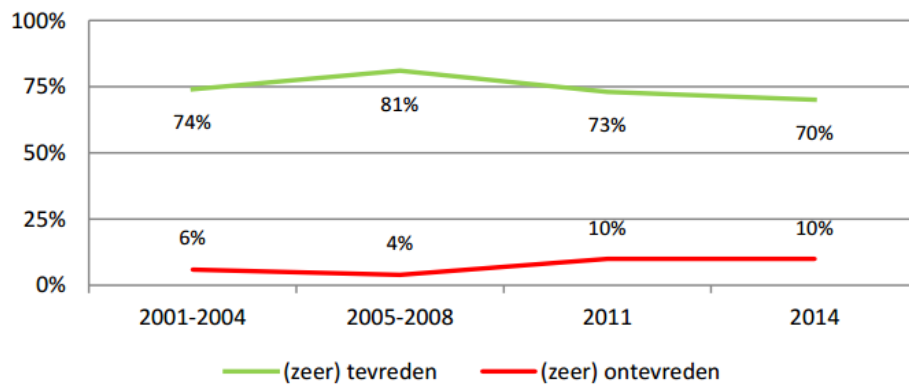

Afstudeerstagiaire: Florence Schel
Studentnummer: 2059314
Opleiding: Juridische Hogeschool, Tilburg
Afstudeerperiode: september 2015 - januari 2016
Classificatie: GEEN
Afstudeermentor: dhr. mr. M.J.J.F. van Raak
Afstudeerdocent 1: mw. mr. S.G.E. van Dooren
Afstudeerdocent 2: dhr. mr. G.J.W.M. Kipping

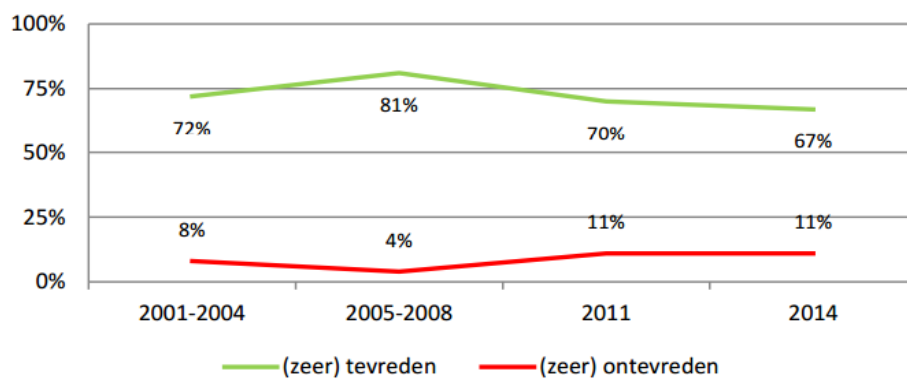

BIJLAGEN

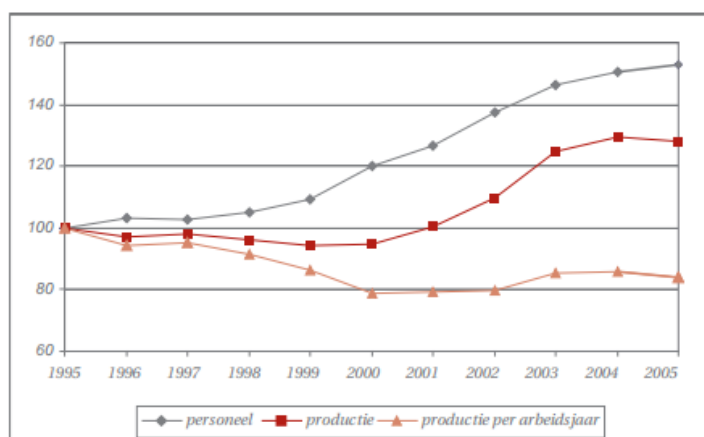
Bijlage I – Figuren

Figuur 1: Productiviteit Rechtspraak¹

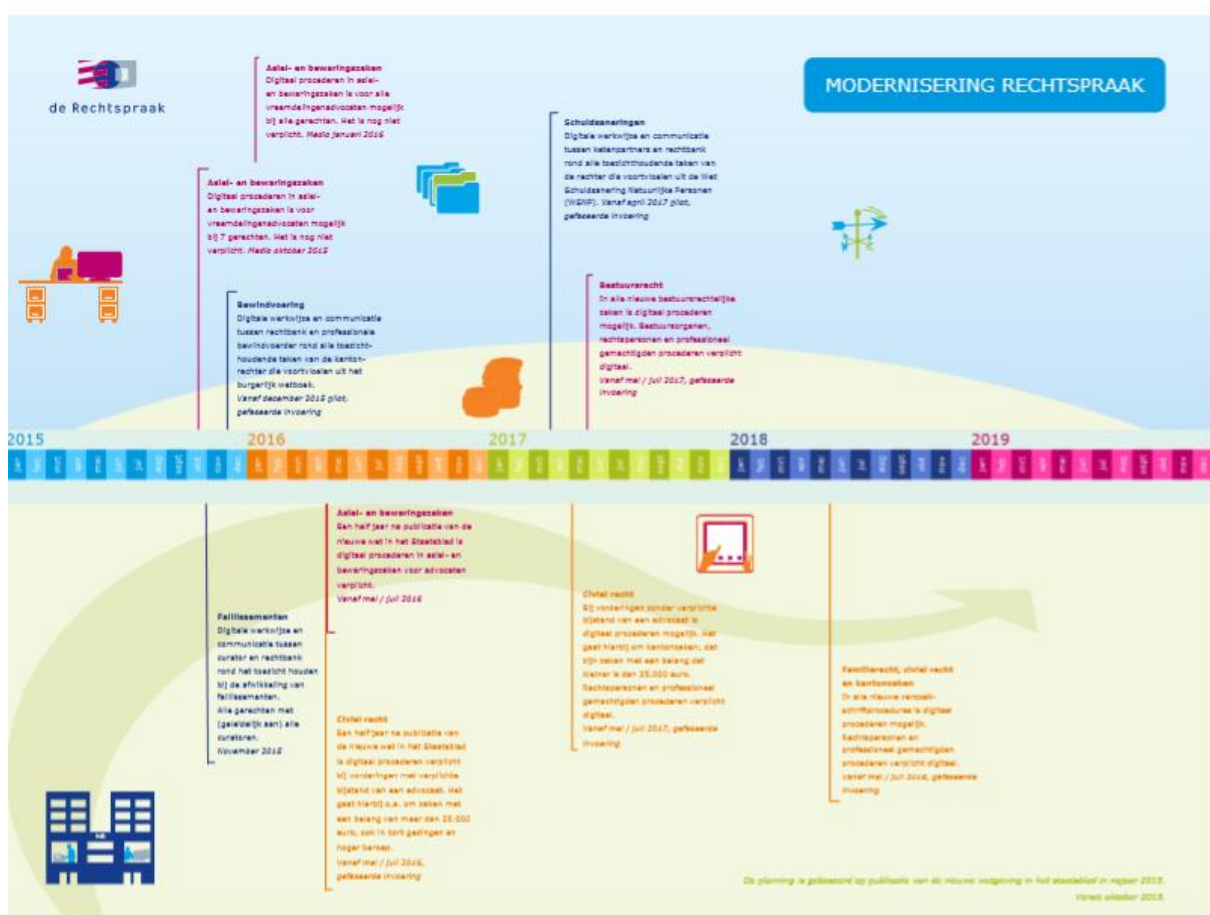
Figuur 2: algemene tevredenheid rechtspraak professionals

Bron: Raad voor de rechtspraak

Figuur 3: algemene tevredenheid rechtspraak advocatuur¹

Bijlage II – Tijdlijn KEI

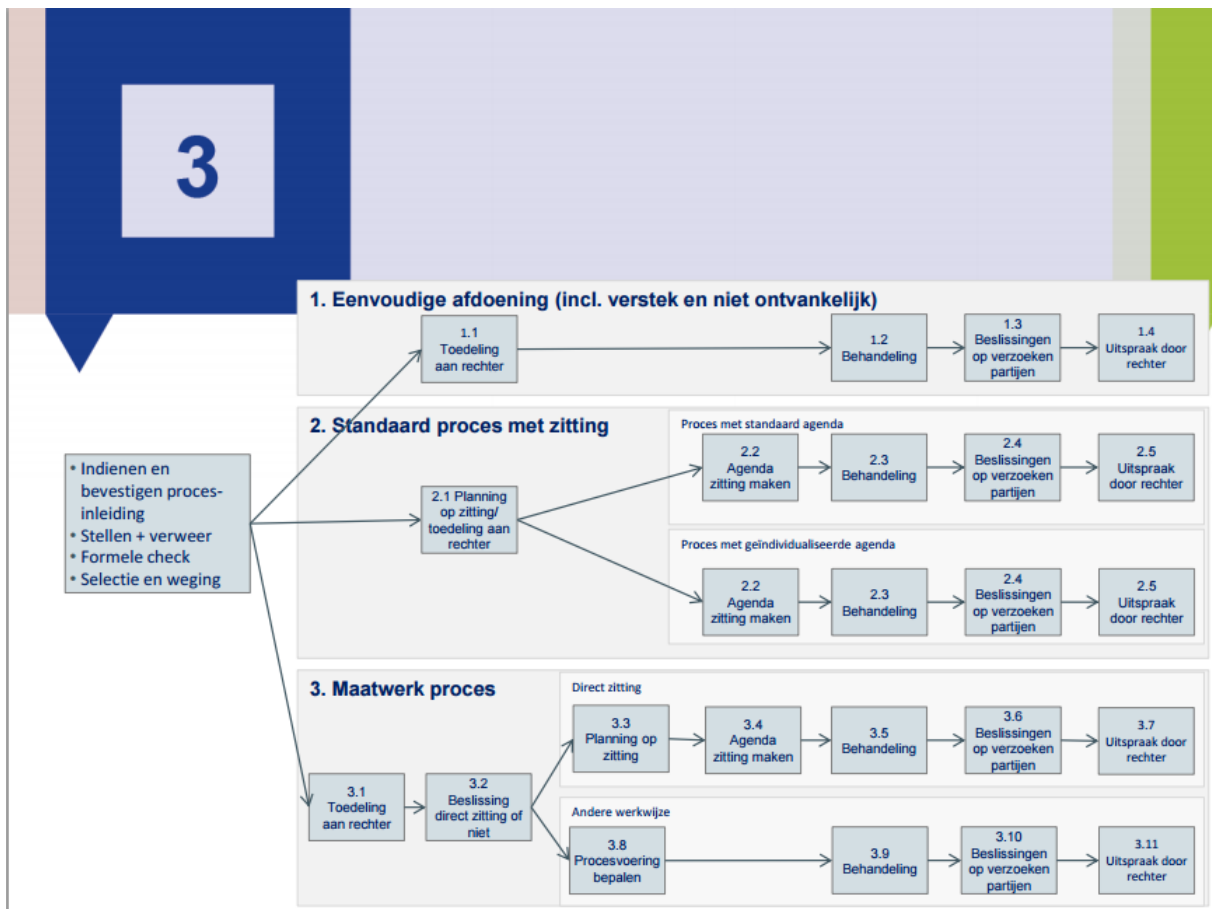

Bijlage III - De nieuwe basisprocedure

De nieuwe basisprocedure

Bijlage IV - Procedure KEI

Bijlage V - Interview mw. Hagemans

Bijlage Va - Verslag interview mw. Hagemans

Vragen

*Interview met mw. Hagemans - wetgevingsjuriste van project KEI
4 november 2015, te 13:00 uur in Den Haag*

Vragen

1. Mag er van de minimale en maximale oproepingstermijn (zoals vermeld in het wetsvoorstel) worden afgeweken?
2. Hoe worden storingen in het digitale systeem bijgehouden? En hoe wordt er omgegaan met storingen in bijvoorbeeld DigiD of de Advocatenpas? En begint dan de termijn opnieuw te lopen of wordt de termijn verlengd met de periode dat er sprake was van een storing?
3. Waarom is er niet gekozen voor een aansluitende materieelrechtelijke wijziging?
4. Zorgt het wetsvoorstel vereenvoudiging burgerlijk procesrecht eigenlijk niet voor gecompliceerder burgerlijk procesrecht?
  - a. Er zijn nu drie oproepingswijzen, maar alleen als er per exploit wordt betekend wordt er verstek verleend?
  - b. Zorgt de verzetprocesinleiding niet voor onduidelijkheid over het in verzet gaan, dus kan het hierdoor niet gebeuren dat er oneigenlijke executiemaatregelen zijn uitgevoerd?
  - c. Waarborgt het proces-verbaal de mondelinge uitspraak voldoende zodat partijen inzicht hebben in de wijze waarop de beslissing is genomen? En belemmert dit de controlerende functie niet van de hogere rechter?
  - d. Waarom blijft art. 120 lid 1 Rv (nietigheid van de vereisten aan de procesinleiding en het oproepingsbericht) bestaan? Worden dan gebreken in het oproepingsbericht toegerekend aan de eisende partij?
5. Waarom is er gekozen voor het verschuldigd blijven van een derde van het griffierecht? Dit was bij de huidige dagvaardingsprocedure ook niet zo.
6. Wanneer is er sprake van strijd met de beginselen van een goede procesorde, en dus de regels van de vorderingsprocedure niet kunnen worden toegepast?
7. Hoe wordt rechtsongelijkheid voorkomen voor partijen na afschaffing van de rolrechter?
8. Hoe zorgt de wetgever ervoor dat procesreglementen niet te veel uiteen gaan lopen?
9. Hoe moet de advocaat de procesinleiding indienen? Is dit hetzelfde als bij asiel- en bewaringszaken, dat de gegevens direct online in kunnen worden gevuld? Of moet de secretaresse/advocaat de procesinleiding in zijn geheel uploaden?
10. Kun je tussentijds opslaan in Mijn Zaak?
11. Wat zal er precies in de procesreglementen van de rechtbanken komen te staan?
12. Komt er een soort overzicht waarin de secretaresse kan zien welke dossiers er aanhangig zijn en wanneer de termijnen verlopen?

Uitwerking interview

*Interview met mw. Hagemans - wetgevingsjuriste van project KEI
4 november 2015, te 13:00 uur in Den Haag*

1. Het doel van project KEI is onder andere het versnellen van de civiele procedure. Het versnellen van de civiele procedure moet ervoor zorgen dat de rechtzoekende zo snel mogelijk een oplossing van zijn juridisch geschil heeft. Om de duur van de civiele procedure aan banden te leggen, heeft de wetgever onder andere gekozen om een minimale en een maximale oproepingstermijn vast te stellen in de civiele procedure. In de advocatuur bestaat er vrees dat de maximale oproepingstermijn voor extra procedures zal gaan zorgen, omdat partijen niet binnen de gestelde termijn tot een schikking kunnen komen. Er is voor zes maanden gekozen, omdat ergens, volgens mw. Hagemans, een grens moest worden getrokken. In het oorspronkelijke wetsvoorstel was de termijn zelfs drie maanden, na commentaar vanuit onder andere de advocatuur is er gekozen voor een termijn van zes maanden. Volgens mw. Hagemans is een termijn van zes maanden afdoende om tot een schikking te komen. Het kleine aantal zaken wat niet binnen zes maanden tot een schikking komt, zal waarschijnlijk zelfs binnen tien jaar niet tot een schikking komen. Er zal dus naar alle waarschijnlijkheid geen benadeling van procespartijen plaatsvinden. In afzonderlijke gevallen kan de rechter afwijken van deze termijnen, hierbij moet hij wel de beginselen van een behoorlijke procesorde in acht nemen.

Bovendien moeten de oproepingstermijn en de verschijningstermijn ervoor zorgen dat de verwerende partij meer vrijheid heeft. De verwerende partij kan namelijk zelf bepalen wanneer hij in het geding verschijnt. Hij kan dit aan het begin van de verschijningstermijn doen, indien hij baat heeft bij een snelle beslechting van het geschil (zie ook vraag 4). Op die manier heeft ook de verwerende partij meer grip op het geschil.

2. Professionele partijen zijn verplicht om gebruik te maken van Mijn Zaak om hun (proces)stukken in te dienen. Dit systeem is echter wel vatbaarder voor storingen, de Rechtspraak moet dus bijhouden wanneer er sprake is van een storing in hun eigen systeem. Indien er sprake is van bijv. een storing in Mijn Zaak, landelijke stroomstoring, storing DigiD of Advocatenpas op de laatste dag waarop de partij het stuk in kon dienen, is er sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding en krijgt de partij een dag extra om het stuk in te dienen. Dit geldt alléén indien er een storing is op de laatste dag.

Bij het starten van een procedure is de rechtzoekende hier niet mee geholpen. Denk bijvoorbeeld aan een asielzoeker die op het punt staat om uitgeprocedeed te worden. Wanneer er dan sprake is van een storing is de asielzoeker niet gebaat bij de extra dag. Voor die gevallen zal de rechtspraak een oplossing zoeken, wellicht een speciale piketdienst van rechters inrichten. Een rechter is dan telefonisch bereikbaar in geval van storingen, zodat de rechtzoekende alsnog via die weg een procedure kan starten.

3. De wetgever heeft met het Wetsvoorstel geprobeerd om het verzoekschrift en de dagvaarding zoveel mogelijk naar elkaar toe te brengen. Gezien het feit dat de dagvaarding gericht is aan een andere burger en een verzoekschrift aan de rechtbank om iets vast te stellen, worden de twee procedures stapsgewijs geharmoniseerd. Dit zal in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid weer een stap verder gaan.

De nieuwe procesinleiding moet worden gezien als vervanger van de dagvaarding of het verzoekschrift. Deze procesinleiding moet ervoor zorgen dat de rechtspraak efficiënter gaat werken. Vooral het feit dat vordering en verzoek gelijktijdig ingediend kunnen worden, moet voor verhoogde efficiëntie zorgen.

4. Vanuit verschillende hoeken is kritiek geuit op het Wetsvoorstel, de voornaamste kritieken zijn:
  - Er is gekozen voor de informele wijze van oproeping voor de gevallen waarin beide partijen belang hebben bij de procedure. Op die manier sparen zij de kosten van de deurwaarder uit. Het staat partijen vrij om informeel op te roepen, zij zijn immers op de hoogte van het risico dat de rechter pas verstek verleent indien er per exploit is opgeroepen. De informele oproepingswijze biedt partijen de mogelijkheid om de kosten van de deurwaarder te besparen.
  - Het risico van onterecht uitgevoerde executiehandelingen in de verzetprocedure blijft ongewijzigd met de huidige situatie. Ook onder het huidige recht kan het voorkomen dat partijen executiemaatregelen moeten terugdraaien. Dit risico is voor de eisende partij niet uit te sluiten, omdat de rechter immers altijd nog de wederpartij in het gelijk kan stellen. Dit risico is niet met het wetsvoorstel weg te nemen.
  - De vrees bestaat dat het proces-verbaal van een mondelinge vonnis onvoldoende grondslag biedt om de gronden voor een eventueel hoger beroep op te baseren. Daarnaast bestaat er vrees over het feit dat de hogere rechter de beslissingswijze van de lagere rechter onvoldoende kan controleren. Volgens mw. Hagemans is dit vrezen ongegrond, omdat het proces-verbaal de beslissing en de gronden van de beslissing moet bevatten en dus in de meeste gevallen dezelfde informatie bevat als het vonnis. Daarnaast worden er tijdens de mondelinge behandeling beeld- en geluidsopnamen gemaakt. Dit materiaal kan ook worden gebruikt om in een eventueel hoger beroep na te kunnen gaan wat er in eerste aanleg is gesteld en betwist.
  - Het oproepingsbericht, dat de eisende partij betekent aan de verwerende partij, wordt verstrekt door het gerecht. Dit bericht is een automatisch gegenereerd bericht dat wordt verstrekt naar aanleiding van het indienen van de procesinleiding. Toch blijft art. 120 lid 1 Rv (al hetgeen in deze afdeling voorgeschreven, wordt op straffe van nietigheid in acht genomen) bestaan. Zulks impliceert dat gebreken aan het oproepingsbericht voor rekening komen van de eisende partij. Dit is door de wetgever besproken, maar naar verwachting zal dit niet tot problemen leiden. Immers, het gaat hier om een automatisch gegenereerd bericht.
5. Vanaf het moment van indienen van de procesinleiding is de rechtzoekende griffierecht verschuldigd. Indien de zaak voor de mondelinge behandeling wordt ingetrokken, wordt twee derde deel van het griffierecht teruggestort aan de rechtzoekende. De wetgever heeft dit uit puur financiële overwegingen gedaan. Bij indiening van de procesinleiding is het systeem van de rechtspraak direct belast, waardoor er dus ook al kosten mee zijn gemoeid. Dit is gebaseerd op het beginsel van "Betalen-aan-de-poort" uit de Wgbz. Daarnaast zorgt het verschuldigd blijven van een deel van griffierecht ervoor dat de procesinleiding niet als oneigenlijk dwangmiddel wordt gebruikt. Het wordt immers veel eenvoudiger om digitaal zelf een procesinleiding op te stellen en in te dienen bij het gerecht. Het verschuldigd blijven van het griffierecht moet de drempel vormen om dergelijke situaties te voorkomen.
6. Het Wetsvoorstel voorziet in een aantal vangnetbepalingen voor verschillende situaties. De algemene vangnetbepaling is strijd met "beginselen van de behoorlijke procesorde". Volgens mw. Hagemans is het de taak van de rechter om te bepalen welke beginselen van toepassing zijn in afzonderlijke zaken. Denk hierbij aan het beginsel van hoor en wederhoor. De rechter moet daarbij de omstandigheden van het geval in acht nemen, om vervolgens te kijken welke beginselen van toepassing zijn. Niet alles kan immers met wetgeving worden dichtgetimmerd.
7. Door het verdwijnen van de rolrechter en de komst van de zaaksrechter bestaat er de kans op rechtsongelijkheid. Iedere rechter beslist namelijk anders over een bepaald geval. Deze kans bestaat onder het huidige procesrecht echter ook. Immers, niet iedere

rechtbank oordeelt hetzelfde. Daarnaast is de rechtspraak nog altijd mensenwerk, waardoor het dus nooit helemaal uniform zal worden. De zorg voor zo min mogelijk rechtsongelijkheid ligt bij de rechtspraak zelf, om die reden zullen zij een landelijk procesreglement opstellen.

8. Een landelijk procesreglement moet ervoor zorgen dat er min mogelijk verschil bestaat in de werkwijze van de rechtbanken. De rechtspraak is belast met opstellen van een procesreglement, zulks vloeit immers voort uit de scheiding der machten.
9. De nieuwe procesinleiding dient de rechtzoekende in op dezelfde wijze als in asiel- en bewaringszaken. De rechtzoekende logt in op Mijn Rechtspraak en kiest daar voor de optie "Starten procedure". Mijn Rechtspraak laat dan een aantal velden zien, die de rechtzoekende in moet vullen. Wanneer alle velden zijn ingevuld, drukt de rechtzoekende op de knop "Indienen" en vanaf dat moment is de zaak aanhangig bij de Rechtspraak.
10. Tijdens het indienen van de procesinleiding heeft de indiener de mogelijkheid om tussentijds op te slaan. Door opnieuw in te loggen kan de indiener verdergaan waar hij gebleven was. De mogelijkheid tot tussentijds opslaan is voor de advocatuur erg handig, omdat dan bijvoorbeeld de advocaat de gronden van de vordering of van het verzoek in kan vullen, waarna de secretaresse de bijbehorende producties kan uploaden in het systeem.
11. De wijze waarop de procesinleiding wordt ingediend, de vorm van de stukken en de uitstelmogelijkheden zijn allen kwesties die moeten worden geregeld in het procesreglement van de rechtbanken. Het is dus ook de taak van de rechtspraak om de inhoud van deze procesreglementen te bepalen. Hoe het procesreglement eruit gaat zien is nog niet bekend.
12. Bij de meeste advocatenkantoren houden de secretaresses het verloop van termijnen in de gaten, dit doen zij aan de hand van het roljournaal. Dit roljournaal komt echter te vervallen. Het is dus nog de vraag of er een mogelijkheid komt voor advocatenkantoren, waardoor zij bij het inloggen een overzicht te zien krijgen van de zaken die bij het desbetreffende kantoor horen.

Bijlage VI - Procesinleiding in vorderingszaken

Heden ... tweeduizend ...,¹

Op verzoek van ...² (Burgerservicenummer: ...³), wonende te ...⁴, die woonplaats kiest op het kantooradres van ...⁵, aan de ...⁶ te ...⁷ van welk kantoor mr. ... deze zaak als advocaat behandelt,

REKESTREERT⁸

...⁹ de rechtbank te ...¹⁰, team ...¹¹ een oproepingsbericht te verstrekken conform de eisen uit artikel 111 Rv nieuw aan ...¹², opdat dit oproepingsbericht kan worden bezorgd aan ...¹³

OPDAT

deze uiterlijk op ...¹⁴ zal verschijnen¹⁵ in het geding,

Feiten¹⁶

1. ...
2. Na het opeisbaar worden van de onderhavige vordering, is de verwerende partij door de eisende partij op ... schriftelijk aangemaand om uiterlijk tot betaling over te gaan op ... , waarbij is aangezegd, dat bij gebreke van tijdige voldoening vanaf de laatstgenoemde

---

¹ De datum van indiening van de procesinleiding bij het gerecht wordt hier ingevuld. Deze datum is van belang, omdat vanaf deze dag de termijn van twee weken voor bezorging van het oproepingsbericht begint te lopen (zie art. 112 lid 1 Rv nieuw).

² De naam en in geval van een natuurlijk persoon tevens de voornamen van de eiser of verzoeker (zie art. 30a lid 3 sub a Rv nieuw).

³ Burgerservicenummer van de eisende partij wordt hier vermeld (zie art. 7 lid 1 Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht).

⁴ Woonplaats van de eisende of verzoekende partij in Nederland, of bij gebreke daarvan de werkelijke verblijfplaats van eiser of verzoeker (art. 30a lid 3 sub a Rv nieuw).

⁵ De naam van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁶ Het kantooradres van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁷ Het kantooradres van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁸ De rechtzoekende dient zijn procesinleiding in bij het bevoegde gerecht en vraagt de rechter een oproepingsbericht te verstrekken.

⁹ De rechtzoekende (de naam van de natuurlijke persoon zelf of in geval van procesvertegenwoordiging de naam van de advocaat of gemachtigde) dient zijn procesinleiding in bij het bevoegde gerecht en vraagt de rechter een oproepingsbericht te verstrekken.

¹⁰ De zittingsplaats van de bevoegde rechter (zie art. 99 e.v. Rv nieuw).

¹¹ De bevoegde rechter (zie art. 93 e.v. Rv nieuw).

¹² In vorderingszaken verzorgt de eisende partij zelf de oproeping van de verwerende partij.

¹³ De namen van de verwerende partij in geval van vorderingszaken (zie art. 30a lid 3 sub b Rv nieuw).

¹⁴ De uiterste datum waarop de verwerende partij kan verschijnen. De minimale termijn is vastgelegd op vier weken en de maximale termijn op zes weken. In geval van oproeping in de zin van art. 113 Rv nieuw is de minimale termijn vastgesteld op twee weken (zie art. 30a lid 3 sub c Rv nieuw).

¹⁵ De wederpartij verschijnt in het geding door zich aan te melden in de digitale omgeving van de rechtspraak Mijn Zaak.

¹⁶ De relevante feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan de rechtsgronden worden hieronder vermeld.

datum aanspraak zal worden gemaakt op vergoeding van de rente krachtens de wet, aan welke aanmaning de gedaagde geen gevolg heeft gegeven¹⁷¹⁸;

Rechtsgronden¹⁹

3. ...

Standpunt²⁰

4. ...

Bewijsmiddelen/getuigen²¹

5. ...

Bewijsaanbod²²

6. ...

---

¹⁷ Afkomstig uit *Modellen voor de Rechtspraak*, IV.1.2.1.1 Dagvaarding voor de rechtbank.

¹⁸ De wettelijke rente fixeert de omvang van de schadevergoeding ter zake van de te late betaling van een geldsom. Dit brengt mee, dat, indien partijen geen afwijkende regeling hebben getroffen, het de rechter niet vrijstaat de rente slechts te berekenen over een deel van het bedrag, waartoe de gedaagde wordt veroordeeld (HR 1 februari 1985, NJ 1985/560).

De wettelijke rente is verschuldigd vanaf de dag, dat de schuldenaar met de voldoening van de schuld in verzuim is (art. 6:119 BW). De hoofdregel houdt in, dat het verzuim intreedt, wanneer de schuldenaar in gebreke is gesteld bij een schriftelijke aanmaning (aangetekende brief; model I.6.1.13), waarbij hem een redelijke termijn voor de nakoming wordt gesteld, en nakoming binnen deze termijn uitblijft (art. 6:82 BW). Zie voor de gevallen, waarin het verzuim intreedt zonder ingebrekestelling art. 6:83 BW. Daartoe behoort ook het geval, dat voor de voldoening een bepaalde termijn is gesteld. Niettemin kan het aanbevelenswaardig zijn ook dan een ingebrekestelling aan de dagvaarding te doen voorafgaan, zij het dat de rente dan niet pas begint te lopen vanaf het einde van de (redelijke) in de ingebrekestelling genoemde termijn, doch reeds vanaf het in de overeenkomst voor de voldoening gestelde tijdstip. Zie voor een ingebrekestelling model I.6.1.13.

Bij overeenkomst kan een hogere dan de wettelijke rente worden bedongen (art. 6:119 lid 3 BW). Een dergelijk beding kan ook opgenomen zijn in algemene voorwaarden, waarnaar in de overeenkomst wordt verwezen. Afkomstig uit *Modellen voor de Rechtspraak*, IV.1.2.1.1 Dagvaarding voor de rechtbank.

¹⁹ De gronden van de vordering worden hieronder vermeld (zie art. 30a lid 3 sub d Rv nieuw)

²⁰ Op grond van de substantiëringsplicht vermeld de eisende partij hieronder de bekende standpunten van de verwerende partij (zie art. 30a lid 3 sub f Rv nieuw).

²¹ Eventuele getuigen of deskundigen die gehoord moeten worden, moeten in een vroeg stadium worden aangedragen. De rechter kan immers getuigen of deskundigen horen tijdens de mondelinge behandeling van de zaak (zie art. 30k lid 2 jo. art. 30a lid 3 sub g Rv nieuw).

²² De bewijsmiddelen waarover de eiser of verzoeker beschikt moeten zoveel mogelijk bij start van de procedure worden aangedragen (zie art. 30a lid 3 sub g Rv nieuw).

Wettelijke/contractuele rente en buitengerechtelijke kosten²³

7. De (samengestelde) wettelijke/contractuele rente belooft ...
8. De buitengerechtelijke kosten zin forfaitair vast te stellen op ... punten tarief is € ...

EIS

... bij vonnis te veroordelen

1. tot betaling van ... (inclusief wettelijke/contractuele rente dat de datum van de betekening van de procesinleiding per exploit²⁴) vermeerderd met wettelijke rente over dit bedrag tot aan de dag van betaling;
2. tot ... ;
3. tot vergoeding van de buitengerechtelijke kosten tot een bedrag van € ... ;
4. tot betaling van de kosten van dit geding²⁵, te vermeerderen met de nakosten ten belope van ..., een en ander te voldoen binnen veertien dagen na dagtekening van het vonnis, en - voor het geval voldoening van de nakosten niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt - te vermeerderen met de wettelijke rente over de (na)kosten te rekenen vanaf de bedoelde termijn voor voldoening, één en ander voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad²⁶.

.....
(Handtekening²⁷)

---

²³ In beginsel is er geen sprake meer van re- en dupliek, van belang is dus dat deze informatie reeds in de procesinleiding wordt vermeld.

²⁴ Alleen dan is er sprake van een rechtsgeldige stuiting, de aanmaning is dan immers gericht tegen de schuldenaar (zie art. 3:317 BW).

²⁵ zie art. 237 Rv nieuw

²⁶ zie art. 233 Rv nieuw

²⁷ De procesinleiding wordt ondertekend door de eisende partij in persoon of door zijn gemachtigde of advocaat (zie art. 30a lid 4 Rv nieuw).

Bijlage VII - Model oproepingsbericht in vorderingszaken

(Per exploit²⁸)

Op ... is ter griffie een procesinleiding van ... ontvangen. Deze procesinleiding bevat kort en zakelijk weergegeven:²⁹

Feiten

1. ....

Rechtsgronden

2. ...

U dient te verschijnen in persoon/bij gemachtigde of advocaat³⁰ voor ...³¹. Ten laatste kunt u uw verweerschrift indienen op ...³²,

AANGEZEGD DAT

indien ... niet uiterlijk op ... in het geding verschijnt¹⁴³³ en er op behoorlijke wijze³⁴ is opgeroepen, de rechtbank tegen hem verstek zal verlenen en de hierna te formuleren vordering zal toewijzen tenzij de voor de procesinleiding voorgeschreven termijnen en formaliteiten niet in acht zijn genomen en/of de vordering hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt³⁵, en

indien er meer verweerders zijn en zij niet allen verschijnen dat dan één vonnis wordt gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd³⁶, en

dat van de verwerende partijen die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht verschuldigd zijn³⁷,

Griffierechten³⁸

---

²⁸ De eisende partij kan het oproepingsbericht per exploit betekenen aan de verwerende partij, maar is hiertoe niet verplicht (zie art. 112 lid 1 Rv nieuw).

²⁹ De griffier verstrekt het oproepingsbericht en vermeldt daar in de datum van indiening en de inhoud van de procesinleiding (zie art. 111 lid 2 Rv nieuw).

³⁰ De griffier vermeldt hoe de verwerende partij dient te verschijnen in het geding, in persoon dan wel bij gemachtigde of advocaat (zie art. 111 lid 2 sub a en b Rv nieuw).

³¹ Het oproepingsbericht bevat de termijn waartegen de verwerende partij uiterlijk kan verschijnen (zie art. 111 lid 2 sub a Rv nieuw).

³² De griffier vermeldt de dag waarop de verweerder ten laatste zijn verweerschrift in kan dienen, te weten vier weken in kantonzaken en zes weken in andere zaken. Deze termijn begint te lopen vanaf de dag dat de verwerende partij in het geding is verschenen (art. 111 lid 2 sub c jo. art. 114 Rv nieuw).

³³ NB. indien de eisende partij kiest voor oproeping langs de weg van art. 113 Rv nieuw, kan hij deze data nog niet vermelden.

³⁴ De verwerende partij in vorderingszaken is behoorlijk opgeroepen indien de oproeping per exploit is gedaan.

³⁵ *Kamerstukken II, 2014/15, 34 059, nr. 3 p. 6* en art. 111 lid 2 sub d Rv nieuw.

³⁶ Met aanzegging hiervan worden de verwerende partijen op de hoogte gesteld dat de mogelijkheid tot verzet komt te vervallen voor de niet-verschenen partijen (zie art. 140 lid 3 Rv nieuw).

³⁷ zie art. 111 lid 2 sub f Rv nieuw

³⁸ Hier wordt vermeld of de verwerende partijen griffierecht zijn verschuldigd bij verschijning in het geding en binnen welke termijn dit griffierecht betaald dient te worden (zie art. 111 lid 2 sub g Rv nieuw).

3. ...
4. Voor de persoon die onvermogen is, wordt een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht geheven, indien hij op het moment van heffing van het griffierecht heeft overlegd:
  - a. het besluit tot toevoeging³⁹;
  - b. een verklaring van de raad voor rechtsbijstand⁴⁰.

Kort geding⁴¹

Ik roep u op te verschijnen op de zitting van ... te ... uur, in het gerechtsgebouw van de rechtbank ... team ...

.....
(Handtekening griffier)

---

³⁹ Besluit tot toevoeging in de zin van art. 111 lid 2 sub g onder 1 Rv nieuw jo. art. 29 van de Wet op de rechtsbijstand.

⁴⁰ Verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand in de zin van art. 111 lid 2 sub g onder 2 Rv nieuw jo. art. 7 lid 3 onder 3 van de Wet op Rechtsbijstand.

⁴¹ Deze informatie hoeft alleen bij kortgedingprocedures te worden vermeld (zie art. 111 lid 2 onder h Rv nieuw).

Bijlage VIII - Procesinleiding in verzoekzaken

Heden ... tweeduizend ...,⁴²

Op verzoek van ...⁴³ (Burgerservicenummer: ...⁴⁴), wonende te ...⁴⁵, die woonplaats kiest op het kantooradres van ...⁴⁶, aan de ...⁴⁷ te ...⁴⁸ van welk kantoor mr. ... deze zaak als advocaat behandelt,

REKESTREERT

de rechtbank te ...⁴⁹, team ...⁵⁰ op te roepen ...⁵¹, nu is komen vast te staan dat zij belanghebbenden zijn in deze zaak.

Feiten⁵²

1. ...

Gronden⁵³

2. ...

Standpunt⁵⁴

3. ...

Bewijsmiddelen/getuigen⁵⁵

---

⁴² De datum van indiening van de procesinleiding bij het gerecht wordt hier ingevuld. Deze datum is van belang, omdat vanaf deze dag de termijn van twee weken voor bezorging van het oproepingsbericht begint te lopen (zie art. 112 lid 1 Rv nieuw).

⁴³ De naam en in geval van een natuurlijk persoon tevens de voornamen van de eiser of verzoeker (zie art. 30a lid 3 sub a Rv nieuw).

⁴⁴ Burgerservicenummer van de verzoekende partij wordt hier vermeld (zie art. 7 lid 1 Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht).

⁴⁵ Woonplaats van de eisende of verzoekende partij in Nederland, of bij gebreke daarvan de werkelijke verblijfplaats van eiser of verzoeker (art. 30a lid 3 sub a Rv nieuw).

⁴⁶ De naam van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁴⁷ Het kantooradres van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁴⁸ Het kantooradres van de gemachtigde of advocaat van de eisende of verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub e Rv nieuw).

⁴⁹ De zittingsplaats van de bevoegde rechter (zie art. 99 e.v. Rv nieuw).

⁵⁰ De bevoegde rechter (zie art. 93 e.v. Rv nieuw).

⁵¹ In verzoekzaken is de griffier belast met de oproeping van partijen, in dat geval vermeldt de rechtzoekende (in persoon of bij advocaat) niet dat het gerecht een oproepingsbericht dient te verstrekken (zie art. 30a lid 3 sub c Rv nieuw). In verzoekzaken vermeldt de verzoekende partij de bekende namen van eventuele belanghebbenden, die het gerecht dient op te roepen (zie art. 30a lid 3 sub b Rv nieuw).

⁵² De procesinleiding vermeldt de relevante feiten en omstandigheden die ten grondslag liggen aan de rechtsgronden.

⁵³ De procesinleiding vermeldt de rechtsgronden waarop het verzoek berust (zie art. 30a lid 3 sub f Rv nieuw).

⁵⁴ Op grond van de substantiëringsplicht vermeldt de verzoekende partij hieronder de bekende standpunten van de verwerende partij (zie art. 30a lid 3 sub f Rv nieuw).

4. ...

Bewijsaanbod⁵⁶

5. ...

VERZOEK⁵⁷

1. ...

.....
(Handtekening⁵⁸)

---

⁵⁵ Eventuele getuigen of deskundigen die gehoord moeten worden, moeten in een vroeg stadium worden aangedragen. De rechter kan immers getuigen of deskundigen horen tijdens de mondelinge behandeling van de zaak (zie art. 30k lid 2 jo. art. 30a lid 3 sub g Rv nieuw).

⁵⁶ De bewijsmiddelen waarover de eiser of verzoeker beschikt moeten zoveel mogelijk bij start van de procedure worden aangedragen (zie art. 30a lid 3 sub g Rv nieuw).

⁵⁷ De procesinleiding bevat het verzoek van de verzoekende partij (zie art. 30a lid 3 sub d Rv nieuw).

⁵⁸ De procesinleiding wordt ondertekend door de eisende partij in persoon of door zijn gemachtigde of advocaat (zie art. 30a lid 4 Rv nieuw).

Bijlage IX - Checklist secretaresses

Actie	Check
Procesinleiding compleet?	
Griffierecht voldaan?	
Oproepingsbericht bezorgd?	
Indien optreden als verwerende partij: ingelogd in Mijn Zaak?	
Indien optreden als verwerende partij: binnen zes weken verweerschrift indienen?	
Nieuwe stukken uiterlijk tien dagen voorafgaande aan de zitting ingediend?	
Uitstel mogelijk o.g.v. procesreglement?	
Indien vonnis/beschikking beschikbaar is, downloaden, controleren en opslaan in digitaal dossier?	

Bijlage X - Interview mw. Baghery

Bijlage Xa - Verslag interview mw. Baghery

Vragen

*Interview met mw. Baghery - advocaat bij AKD Advocaten en notarissen te Eindhoven
20 november 2015, te 14:30 uur in Eindhoven*

Vragen

1. Hoe staan jullie tegenover de nieuwe oproepingswijzen in de vorderingsprocedure? Hebben jullie al ideeën hoe jullie dit het beste uit kunnen voeren? Hoe staan jullie tegenover de informele oproepingswijze, zien jullie kansen in jullie procespraktijk om deze manier gebruiken?
2. Hoe zorgen jullie ervoor dat er geen problemen ontstaan over het moment van stuiting?
3. Hoe gaan jullie om met het verschuldigd blijven van een derde deel van het griffierecht? Gaan jullie bijvoorbeeld meer buitengerechtelijke middelen inzetten?
4. Door de verschijningstermijn in plaats van de roldatum krijgt de verwerende partij meer grip op het geding. Hebben jullie al manieren bedacht over hoe je hiermee om kunt gaan?
5. Hoe staan jullie tegenover het verdwijnen van het gehele rolsysteem, dus ook de rolrechter? Voorzien jullie problemen in de zaaksrechter die in de plaats komt van rolrechter?
6. Hoe staan jullie tegenover de mogelijkheid van de rechter om bijvoorbeeld getuigen en/of deskundigen te horen tijdens de mondelinge behandeling van de zaak? Voorzien jullie bijvoorbeeld problemen in het verdwijnen van het recht op pleidooi?
7. Hoe staan jullie tegenover de mondelinge uitspraak en een eventueel proces-verbaal waarin deze uitspraak wordt neergelegd?
8. Voorzien jullie problemen in de procesinleiding, omdat deze nu eerst bij het gerecht wordt ingediend? En zo ja, welke?
9. Hoe gaan jullie om met de aangescherpte termijn en het feit dat de rechter nu minder flexibel zal zijn in het verlenen van uitstel?
10. Werken jullie met secretaresses? Zo ja, worden die al ingelicht over project KEI?
11. Welke aanpassingen gaan jullie doorvoeren in de procespraktijk na invoering van project KEI?

Uitwerking interview

*Interview met mw. Baghery – advocaat bij AKD Advocaten en notarissen te Eindhoven
20 november 2015, te 14:30 in Eindhoven*

Vragen

1. Tot op heden worden er geen mogelijkheden voorzien om de informele oproepingswijze van art. 111 lid 1 Rv nieuw in te zetten. De rechter verleent immers pas verstek wanneer het oproepingsbericht per exploit is betekend aan de verwerende partij. Bovendien is door de informele oproepingswijze lastig vast te stellen wanneer het oproepingsbericht precies is ontvangen. Daarnaast is het zo dat de advocaat in de huidige procespraktijk ook te maken heeft met deurwaarderskosten, welke worden doorberekend aan de cliënt. De kosten voor betekening zijn in 2015 € 77,84, dit zijn dus niet dermate grote kosten. De advocaat heeft baat bij een snelle start van de procedure, daarom zal hij ervoor kiezen om de procedure te starten door betekening van het (concept)oproepingsbericht.
2. Met betrekking tot het probleem van de stuiting op grond van art. 3:317 BW voorziet mw. Baghery weinig problemen. Het probleem van de stuiting kan eenvoudig worden opgelost door een kopie van de procesinleiding naar de verwerende partij te versturen. Mocht de advocaat besluiten dit niet te doen, dan geldt het moment van betekening van het (concept)oproepingsbericht als rechtsgeldige stuitingshandeling.
3. Het verschuldigd blijven van een derde deel van het griffierecht zal voor de advocaat geen grote rol spelen, omdat deze kosten worden doorberekend aan de cliënt. De advocaat zal er dus wel zorg voor moeten dragen dat de cliënt tijdig op de hoogte wordt gesteld van de kosten en dat de cliënt hier ook een vrije keuze in heeft. Bovendien kan het onder het huidige recht ook voorkomen dat het griffierecht verschuldigd blijft, namelijk wanneer de zaak door schikking na de eerste roldatum wordt ingetrokken.
4. De verschijningsdatum in de procesinleiding zorgt ervoor dat de verwerende partij meer grip krijgt op het geschil. De procedure is minder star dan voorheen, omdat de proceshandelingen direct worden verwerkt en niet meer op een vaste roldatum. Bij de huidige dagvaarding kan de eiser de gedaagde tegen een lange termijn dagvaarden, dit kan hij doen wanneer hij deze termijn bijvoorbeeld wil gebruiken als dwangmiddel om tot een onderlinge schikking te komen. Mw. Baghery merkt terecht op dat wanneer de partij niet bereid is om te schikken in de dagvaardingsprocedure, dat deze ook niet zal willen schikken in de vorderingsprocedure. Voor de schikking heb je immers medewerking van beide partijen nodig. Dus wanneer de verwerende partij aan het begin van de verschijningstermijn in het geding verschijnt, weet de advocaat meteen dat de verwerende partij niet bereid is om te schikken. In dat soort gevallen zorgt de verschijningstermijn voor een snellere start en dus snellere afhandeling van het geschil, omdat vanaf het moment van verschijning termijnen automatisch beginnen te lopen.
5. De zaaksrechter komt in de plaats van de rolrechter, dat inhoudt dat de rechter vanaf het begin van een zaak de volledige procedure volgt. Volgens mw. Baghery is dit niet haalbaar, omdat een rechter niet ieder dossier vanaf meet af aan kan volgen. Mw. Baghery denkt dat in de praktijk de juridisch medewerker nog steeds zal zijn belast met de procedurele werkzaamheden (verlenen van toestemming voor uitstel) en dat de rechter pas op de zitting zijn beslissingsbevoegdheid zal uitoefenen. Het is immers lastig voor te stellen dat de rechter de precieze inhoud van al zijn zaken kent. Mw. Baghery vindt dat het huidige rolsysteem efficiënt werkt. Zij verwacht dat de rechtspraak uiteindelijk weer met dit systeem gaat werken.
6. De rechter gaat zich minder lijdelijk opstellen in de procedure, de bevoegdheden die daarbij horen zijn het horen van getuigen en/of deskundigen tijdens een eerste

mondelinge behandeling. Ook onder het huidige procesrecht mogen partijen een getuige en/of deskundige meenemen naar de zitting. Mw. Baghery verwacht ook hier weinig problemen van, omdat de rechter altijd eerst voorafgaande toestemming zal moeten geven alvorens de partijen met getuigen op zitting mogen verschijnen. Bovendien is het de bedoeling dat de rechter op de hoogte is van de inhoud van de zaak, zodat de rechter beter in staat zou moeten zijn te beoordelen of het horen van een bepaalde getuige en/of deskundige in het belang van de uitspraak zal zijn. Het wegvallen van het pleidooi komt volgens mw. Baghery het proces ten goede, omdat dit ervoor zorgt dat de mondelinge behandeling van een zaak minder tijd in beslag zal nemen.

7. Mw. Baghery verwacht dat de rechter weinig van de mogelijkheid gebruik zal maken om mondeling uitspraak te doen tijdens de zitting. Bij een zitting komen toch veelal nieuwe feiten en omstandigheden aan bod waardoor het voor de rechter lastig is om meteen een uitspraak te doen. Bovendien heeft de rechter al de mogelijkheid om mondeling uitspraak te doen in zaken voor de voorzieningenrechter. In dit soort zaken hebben partijen een spoedeisend belang waardoor de rechter eerder geneigd is om mondeling uitspraak te doen. Wanneer de rechter besluit om mondeling uitspraak te doen kan de advocaat altijd nog geluids- en beeldopnamen opvragen van de zitting die hij kan gebruiken om zijn gronden voor een eventueel hoger beroep op te baseren.
8. De procesinleiding zal naar verwachting weinig verschillen van het verzoekschrift, want in de praktijk voldoet het verzoekschrift al aan de vereisten van de toekomstige procesinleiding (denk aan substantiëringsplicht en bewijsaandraagplicht). Het zal wenselijk zijn om de procesinleiding digitaal in te dienen. Bovendien is het nog maar de vraag of de advocaat de mogelijkheid krijgt om hele documenten te uploaden, of dat alle vereisten in aparte invulvelden ingevuld moeten worden.
9. De aanscherping van termijnen zorgt ervoor dat advocaten minder snel uitstel krijgen voor het indienen van een processtuk. Op dit moment lopen er al pilots bij de rechtbank Amsterdam en 's-Hertogenbosch, hier verleent de rechter reeds minder snel uitstel aan partijen. Dit in tegenstelling tot de rechtbank Arnhem-Leeuwarden waar de advocaat eigenlijk onbeperkt uitstel kan vragen. Echte problemen voorziet mw. Baghery hier niet in, het zal alleen leiden tot een lichte verhoging van de werkdruk.
10. Bij AKD Advocaten en notarissen werken ze met secretaresses en een roladministratie. Zij weten van de komst van project KEI, maar zijn hier nog niet echt mee bezig. Ditzelfde geldt voor de gehele advocatuur. De advocaat vraagt zich namelijk af of het Wetsvoorstel wel echt de beoogde vereenvoudiging van het burgerlijk procesrecht bereikt.
11. Bij AKD werken ze al veel met digitale dossiers. Bovendien komt er voor de advocaat een rechtstreekse system2system-koppeling tussen een advocatenkantoor en de rechtspraak. Via deze koppeling zullen de advocaten dus rechtstreeks toegang krijgen tot Mijn Zaak, waarin zij dan stukken kunnen up- en downloaden en taken kunnen verrichten. Mw. Baghery verwacht dat deze koppeling zichzelf wel zal wijzen.

Bijlage XI - Gespreksverslag mw. Spiecker

*Gesprek met mw. Spiecker over de verwerking van de rol
20 november 2015, te 11.30 uur in Oosterhout*

Mw. Spiecker houdt zich bezig met de verwerking van de rol. Zij zorgt ervoor dat er binnen het kantoor geen termijnen worden overschreden. Het waarschuwingssysteem van Rijppaert & Peeters is erg uitgebreid. Mw. Spiecker stuurt wekelijks een roloverzicht toe naar alle advocaten en secretaresses. De secretaresses zorgen ervoor dat de rolmutaties worden verwerkt in de agenda's van de advocaten. Eén dag van tevoren stuurt zij een nog een herinnering naar de secretaresse om te controleren of de proceshandelingen tegen de juiste termijn zijn verricht.

Er zijn nu afwijkende rolreglementen, zo hanteert de rechtbank Leeuwarden-Arnhem nog een oud rolreglement en de rechtbank Amsterdam en 's-Hertogenbosch een nieuw rolreglement als pilot. Het is van belang om al deze regels te kennen om te controleren of bijvoorbeeld de uitsteltermijnen kloppen.

De informatie voor de rol komt vanuit het roljournaal, van de secretaresses en van de gerechtsdeurwaarder (ook bijvoorbeeld aan de hand van een nota voor het griffierecht).

Nu worden alle ingediende stukken/handelingen verwerkt op de roldatum door het gerecht, in uitzonderlijke gevallen wordt deze datum vervroegd.

Mw. Spiecker zoekt nu meestal op de roldatum of het rolnummer om een overzicht te krijgen.

In de huidige dagvaardingsprocedure stuurt de advocaat in briefje naar het gerecht met daarin de mededeling dat zij zich voor een partij stellen en dat zij een termijn verzoeken voor het indienen van een conclusie van antwoord. Dit is dus enigszins vergelijkbaar met de verschijningstermijn van project KEI. Voor de eerstgenoemde roldatum moet je dus of een stuk indienen of verschijnen in het geding. Verschil is dus het verwerkingsmoment.

Belangrijk: nummers noteren bij uitstel, er zit namelijk verschil in regels voor een 1^e uitstel- of 2^e uitstelverlening.

Bijlage XII - Verslag KEI-bijeenkomst Rechtbank Rotterdam

*Verslag van de KEI-bijeenkomst over digitaal procederen in asiel- en bewaringszaken
1 december 2015, te 16:00 uur te Rotterdam*

De bijeenkomst werd gehouden in Gerechtsgebouw B bij de Rechtbank Rotterdam door mr. Guus Harten en mr. Loes Weerkamp.

Start

De bijeenkomst start met een filmpje over het nieuwe digitaal procederen. Bij dit filmpje is te zien dat er nog wel degelijk sprake zal zijn van een administratie bij de rechtbanken. Deze griffiemedewerkers controleren namelijk of het dossier compleet is, of er nog bepaalde stukken opgevraagd moeten worden en de griffiemedewerker zorgt ervoor dat partijen worden opgeroepen voor de mondelinge behandeling van de zaak.

De eerste intentie van de wetgever was om het civiele recht en het bestuursrecht te harmoniseren. De wetgever is hier echter snel van teruggekomen, omdat vooral de dagvaardingsprocedure en het beroepschrift te veel van elkaar verschillen om via eenzelfde procedure te lopen.

Benodigdheden

- snel internet;
- moderne browser;
- scanapparaat;
- PDF viewer.

De terminologie van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is zodanig geformuleerd dat het alleen papieren stukken toelaat. De terminologie moet dus worden aangepast, zodat ook digitale berichten elektronisch ingediend kunnen worden. De termen afschrift en kopie blijven bestaan, volgens de wetgever zijn dit synoniemen van elkaar.

Het uploaden van een stuk + notificatie wordt gelijkgesteld met aangetekend versturen. Hiervoor geldt: als het gerecht het stuk heeft ontvangen, wordt het stuk als verzonden beschouwd (zie art. 3:37 BW).

In de wet is de substantiëringsplicht opgenomen om te voorkomen dat partijen allerlei stukken over de digitale schutting gaan gooien, zonder daarbij te definiëren welke passages hun standpunten onderbouwen.

Wanneer er sprake is van een storing in het systeem van de Rechtspraak, wordt de termijn verlengd voor de duur dat er sprake was van een storing. De advocaat kan hier alleen een beroep op doen wanneer er sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding.

De verwachting is dat de rechter de termijnoverschrijdingen streng zal beoordelen (zie uitspraak RvS van 1 mei 2014). In deze uitspraak zegt de Raad van State dat er op het moment van indienen geen faxstoring was bij de Raad van State, waardoor het niet kunnen indienen van een hogerberoepschrift voor rekening komt van de vreemdeling.

Het vonnis wordt digitaal verstrekt door de griffiemedewerker, deze zorgt ervoor dat het vonnis wordt geüpload in het systeem. Het vonnis wordt voorzien van een digitale handtekening van de rechter. Door het vonnis te uploaden via een speciale link kun je controleren of je het juiste vonnis hebt gekregen. Via deze link wordt bijvoorbeeld het aantal tekens gecontroleerd (hashtotaal), zo weet je zeker dat het vonnis wat jij hebt gekregen overeenkomt met het vonnis van de rechter.

Mijn Rechtspraak

- formulieren (bijvoorbeeld voor intrekking);
- communicatie;
- datumprinter;
- track & trace code voor het volgen van het dossier;
- met een advocatenpas alle advocaten bekijken (VAART).

Er komt een rechtstreekse koppeling tussen advocatenkantoren en de Rechtspraak. Er werken nu dertien advocatenkantoren aan mee om een dergelijke koppeling te realiseren. De systeemkoppeling maakt het mogelijk dat zittingsdata automatisch worden verwerkt in de agenda van het kantoor of dat bijvoorbeeld persoonsgegevens direct in een formulier worden verwerkt.

Indienen

Bij het invullen van bepaalde gegevens krijg je steeds een samenvatting te zien aan de zijkant van het scherm, zo kun je zien wat je reeds hebt ingevuld. Wanneer je op papier procedeert, maar al verplicht bent om digitaal te procederen, ben je eerst in verzuim en kun je je verzuim aanzuiveren door alsnog digitaal te procederen. Zulks leidt dus niet direct tot niet-ontvankelijkheid.

Het wordt mogelijk om pdf-documenten te uploaden. De advocaat kan dus eerst het processtuk in word opstellen, vervolgens naar pdf converteren en daarna opslaan in Mijn Rechtspraak. Er bestaat nu een noodvoorziening in geval van storingen, het bestaande formulier blijft gedurende 24 uur beschikbaar wanneer door een storing het niet mogelijk is om in te loggen. Daarnaast is de Rechtspraak bezig met een mogelijkheid tot tussentijds opslaan van formulieren.

Bij het indienen van een formulier neemt het systeem de gegevens van de Advocatenpas over. Het is dus van belang dat de advocaat de gegevens op juistheid controleert.

Voor vragen over het systeem kunnen advocaten terecht bij het Rechtspraak Service Centrum. Voor inhoudelijke vragen moet de advocaat zich richten tot de griffie.

Storing

De software van Mijn Rechtspraak wordt om de week geüpdatet. Door de updates is het systeem tijdelijk niet beschikbaar. Om onduidelijkheid hierover te voorkomen komt er een overzicht van wanneer er precies updates zijn. Daarnaast komt er een overzicht van storingen, zodat er kan worden gekeken wanneer er sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding.

Zitting

- Mijn Rechtspraak is niet tijdens de zitting te gebruiken, omdat het systeem na vijftien minuten weer uitloopt. Bovendien kan het altijd gebeuren dat de WiFi het niet doet, waardoor stukken niet geraadpleegd kunnen worden;
- Het is dus van belang dat de advocaat de stukken voor de zitting download en tijdens de zitting offline is;
- De stukken moeten vooraf gecontroleerd worden op juistheid;
- De advocaat neemt eigen apparatuur mee (laptop);
- Schermbeveiliging tijdelijk uitzetten tijdens de zitting;
- Pleitnotities voor of na de zitting uploaden.

Doel: tijdens de zitting inzicht in kaal dossier via schermen in de zittingszaal. De zaak blijft gedurende zes maanden beschikbaar in Mijn Rechtspraak.

Eva Kesler was aanwezig namens de NOvA en heeft verteld dat niveau-3 STORK voldoende is voor het inloggen met de Advocatenpas.

Mensen met een DigiD kunnen zelf inloggen in Mijn Rechtspraak en kunnen dus ook zelf stukken uploaden en berichten sturen.

Bijlage XIII - Interview dhr. Van Geloven

Bijlage XIIIa - Verslag interview dhr. Van Geloven

Vragen

*Interview met dhr. Van Geloven - senior rechter bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda
8 december 2015, te 9.15 uur in Breda*

Vragen

1. Hoe staat u tegenover de hernieuwde regierol van de rechter?
2. Hoe denkt u over de zaaksrechter, die van meet af aan de inhoud van een dossier behoort te kennen?
3. Mogelijkheid om zaken te observeren? Aangezien je nog alleen in je eigen zaak inlogt?
4. Het Wetsvoorstel maakt het mogelijk om (in een later stadium) zaken te voegen? Denken jullie niet dat zaken te pas en te onpas worden gevoegd?
5. Komt er nog zoiets als verval van instantie bij niet tijdig uitvoeren van proceshandelingen? Wat zijn gevolgen van niet tijdig proceshandelingen uitvoeren?
6. Wat zijn precies de beginselen van de behoorlijke procesorde die de rechter moet hanteren volgens het wetsvoorstel bij bijvoorbeeld het verlenen van uitstel?
7. Hoe denkt u over art. 120 lid 1 Rv nieuw waarin staat dat gebreken aan het oproepingsbericht aan de eisende partij worden toegerekend?
8. Hoe bent u van plan art. 30k lid 5 Rv nieuw met het oog op het beginsel van hoor en wederhoor?
9. Hoe strikt gaat u de substantiëringsplicht handhaven?
10. Hoe gaat de rechter oordelen over het horen van getuigen en/of deskundigen?
11. Denkt u dat de rechter de mogelijkheid zal gebruiken om mondeling uitspraak te doen?
12. Hoe gaat de rechter ervoor zorgen dat het proces-verbaal van de mondelinge uitspraak voldoende inzicht biedt in de beslissings- en motiveringswijze?
13. In welke mate denkt u dat de wetgever de beoogde vereenvoudiging van het burgerlijk procesrecht bereikt?
14. Hoe denkt u erover dat natuurlijke personen met hun DigiD in kunnen loggen en zelf stukken kunnen indienen/ berichten kunnen versturen?
15. Nu maakt men tijdens de comparitiezitting een proces-verbaal op, zodat partijen nog kunnen controleren of de informatie juist is, hoe gaat dit in de toekomst?
16. Zijn er al procesreglementen bekend?!

Uitwerking interview

Interview met dhr. Van Geloven - senior rechter bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda.

8 december 2015, te 9.15 uur in Breda

Volgens velen maakt een actieve houding van de rechter inbreuk op het beginsel van partijautonomie, volgens hen dient de rechter zich lijdelijk op te stellen in het civiele proces. De rechter onderzoekt en beslist de zaak op de grondslag van de argumenten van partijen volgens art. 24 Rv.

De actievere rol van de rechter zal naar voren komen voor en tijdens de mondelinge behandeling. Het streven van de wetgever is namelijk dat er maar één mondelinge behandeling per zaak plaatsvindt en dat kort na deze mondelinge behandeling de rechter uitspraak kan doen óf dat partijen tijdens de mondelinge behandeling alsnog tot een schikking zijn gekomen. Het is daarvoor de bedoeling dat de rechter voor de zitting de zaak goed bestudeert en alvast vragen stelt aan partijen, maar ook stukken opvraagt of gespreksonderwerpen voor de zitting opgeeft. Deze vragen komen tijdens de mondelinge behandeling aan bod. Dit moet ervoor zorgen dat de mondelinge behandeling effectiever verloopt, omdat alleen de feiten die er toe doen worden besproken tijdens de zitting.

Vragen

1. De regierol van de rechter komt tot uiting op én voor de mondelinge behandeling van de zaak. Dit houdt in dat de rechter een zaak twee keer goed doorneemt: een keer bij ontvangst van de procesinleiding en het verweerschrift en één keer vlak voor de mondelinge behandeling. Er is net een pilot gestart bij de rechtbank in Breda, waarbij de rechter al gedeeltelijk zijn regierol gaat vervullen. De rechter stelt dus in zaken waarin hij dat zinvol vindt voor de zitting een aantal vragen aan partijen die tijdens de mondelinge behandeling aan bod komen of hij vraagt stukken op of hij geeft gespreksonderwerpen op. Tijdens de mondelinge behandeling vraagt de rechter door naar de feiten en omstandigheden die spelen tussen partijen. Op die manier verkrijgt hij informatie die hij nodig heeft voor het maken van een beslissing en het schrijven van een vonnis. Er bestaat kritiek op de regierol van de rechter, omdat dit inbreuk zou maken op de autonomie van partijen. Dhr. Van Geloven is echter van mening dat de regierol van de rechter de kwaliteit van de rechtspraak ten goede komt, omdat het er uiteindelijk voor zorgt dat partijen sneller een vonnis ontvangen en de civiele procedure dus sneller verloopt, omdat alle benodigde gegevens op de zitting al voorhanden komen. Bovendien leidt het stellen van vragen aan partijen niet tot strijd met artikel 24 Rv, volgens dhr. Van Geloven past dit binnen de taak van de rechter. Het is aan de rechter om recht te doen op grond van de ware feiten. Door vragen te stellen onderzoekt de rechter of partijen aan hun waarheidsplicht als bedoeld in art. 21 Rv hebben voldaan.
2. De rolrechter verdwijnt, maar hiervoor in de plaats komt de regierechter. De gedachte is dat de gerechten een speciaal regiebureau inrichten. Dit regiebureau kan worden belast met beslissingen omtrent termijnen, controleren van stukken of bijvoorbeeld het geven van instructies. Deze regiebureau's werken volgens dezelfde richtlijnen, wat ervoor moet zorgen dat er meer uniformiteit wordt gecreëerd tussen de verschillende rechtbanken en hoven. Vooral bij de kantongerechten is er sprake van ongelijkheid. Per kantongerecht verschilt het bijvoorbeeld sterk wanneer partijen wel of niet op zitting mogen komen. Om dergelijke verschillen te voorkomen, is intern beleid nodig.
3. Middels het bestaande roljournaal kan de advocaat zaken observeren. Bij Rijppaert & Peeters Advocaten worden zaken regelmatig geobserveerd, om bijvoorbeeld na te gaan hoe hoog de griffierechten zijn in een bepaalde zaak. Door in te loggen in Mijn

Rechtspraak krijgt de advocaat toegang tot zijn zaken, waardoor het dus niet mogelijk is om zaken van andere advocaten te observeren. Of een het mogelijk wordt om andere zaken te observeren, is iets wat nog moet worden ontwikkeld door de rechtspraak.

4. Het voegen of gelijktijdig indienen van vorderingen en verzoeken zal pas in een later stadium plaatsvinden, omdat de verplichting tot digitaal procederen geleidelijk wordt ingevoerd. Eerst wordt Civiel 1.0 ingevoerd waardoor partijen in handelszaken met verplichte procesvertegenwoordiging digitaal moeten procederen. Daarna volgt Civiel 2.0 waarbij digitaal procederen ook voor kantonzaken, vorderingen en verzoeken, verplicht wordt gesteld. Ten slotte wordt bij Civiel 3.0 digitaal procederen pas verplicht in familiezaken. Het zal dus nog even duren voordat vorderingen en verzoeken gelijktijdig digitaal ingediend kunnen worden of in een later stadium kunnen worden gevoegd. Bovendien is het nog maar de vraag of Civiel 1.0 per juli 2016 in werking treedt, de behandeling van het Wetsvoorstel staat namelijk nog niet op de agenda van de Eerste Kamer. Daarnaast zit er een termijn van zes maanden tussen bekendmaking en inwerkingtreding. Het Wetsvoorstel zou dus eigenlijk een dezer dagen op de agenda van de Eerste Kamer moeten staan. De datum 1 juli 2016 lijkt op dit moment dus ook erg krap.
5. Bij niet tijdig uitvoeren van proceshandelingen zal er ook, net als in het huidige recht, een sanctie komen zoals *verval van instantie*. Dergelijke sancties zullen echter worden opgenomen in richtlijnen of procesreglementen. Er komt, zoals het er nu voorstaat, één landelijk procesreglement voor zowel de rechtbanken als de hoven. Dit moet ervoor zorgen dat er meer uniformiteit wordt gecreëerd bij de verschillende gerechten.
6. De rechter verleent onder het huidige recht uitstel in geval van klemmende redenen. De praktijk leert dat er relatief veel uitstel wordt verleend aan partijen. Na inwerkingtreding van het wetsvoorstel is, waarschijnlijk, het regiebureau belast met de behandeling van uitstelverzoeken. Hoe deze verzoeken moeten worden beoordeeld, zal opgenomen worden in landelijke procesreglementen.
7. Uit art. 120 lid 1 Rv nieuw blijkt dat gebreken aan het oproepingsbericht, dat door het gerecht wordt verstrekt, met nietigheid worden bedreigd. Volgens dhr. Van Geloven is het uitspreken van nietigheid geen wenselijke situatie, omdat een dergelijk gebrek niet voor rekening van de eisende partij mag komen. De rechter is bevoegd om de nietigheid in te roepen, in dit soort gevallen moet de rechter dus geen gebruik maken van deze bevoegdheid.
8. Volgens art. 30k lid 5 Rv nieuw kunnen aanvullende stukken tot tien dagen voor de zitting worden ingediend en meegenomen in de beoordeling van het geschil. De zaaksrechter dient hierbij het beginsel van hoor en wederhoor en de daarbij behorende belangen van partijen in acht te nemen. Er is sprake van strijd met het beginsel van hoor en wederhoor wanneer de andere partij, die geen aanvullende stukken heeft ingediend, onvoldoende de mogelijkheid heeft om te reageren op de stukken. Dit blijft ook onder het nieuwe recht ongewijzigd.
9. De substantiëringsplicht zegt dat partijen alle argumenten en bewijsmiddelen dienen op te nemen in het processtuk. In de praktijk worden vaak argumenten uit tactische overwegingen weggelaten, die vervolgens pas bij de zitting naar voren worden gebracht. De substantiëringsplicht blijft op dezelfde wijze bestaan zoals nu. De rechter is alleen beter in staat om te controleren of er is voldaan aan de substantiëringsplicht door vragen te stellen aan partijen tijdens de mondelinge behandeling.
10. In gevallen waar de feiten en omstandigheden redelijk vaststaan, of waarbij duidelijk is dat het horen van een getuige en/of deskundige kan bijdragen aan de beslissing in het

geschil, zal de rechter gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om een getuige en/of deskundige te horen tijdens de mondelinge behandeling. In bouwzaken wordt veelvuldig gebruik gemaakt van deskundigen, in dat soort zaken kan het dus handig zijn om een deskundige ter plaatse te horen tijdens een eerste mondelinge behandeling. De rechter heeft dan na de mondelinge behandeling alle benodigde informatie om een beslissing te maken en een vonnis te schrijven. Er bestaat vrees dat het meebrengen van getuigen of deskundigen de schikkingsbevoegdheid van partijen niet ten goede komt. Volgens dhr. Van Geloven staan deze onderdelen van de mondelinge behandeling los van elkaar. Ook tijdens de huidige comparitiezitting staan partijen vaak haaks tegenover elkaar. Het feit dat zij wel of geen getuige en/of deskundige bij zich hebben doet verder niets aan de schikkingsbereidheid van partijen af.

11. Dhr. Van Geloven verwacht dat de rechter in eenvoudige zaken, bijvoorbeeld incassozaken, gebruik zal maken van de mogelijkheid om mondeling uitspraak te doen. In dit soort zaken zijn er namelijk relatief weinig beslispunten, waardoor het risico aanzienlijk lager is dat de rechter vergeet uitspraak te doen over een bepaald vraagstuk. In complexe zaken is het vaak te voorbarig om mondeling uitspraak te doen, omdat er daar meerdere beslispunten zijn die allen een uitgebreide motivering behoeven.
12. Voor wat betreft de motiveringswijze van het proces-verbaal vindt dhr. Van Geloven dat alleen in eenvoudige zaken kan worden volstaan met een mondelinge uitspraak en een daarbij behorend proces-verbaal. In complexe zaken ligt dit anders, omdat daar uitgebreide motivering is vereist. Hiervoor is geen plaats in het proces-verbaal. De rechter zal zijn motiveringswijze daarom naar verwachting vastleggen in een vonnis. Dit vonnis biedt de advocaat én hogere rechter voldoende inzicht in de beslissingswijze van de rechter.
13. Dhr. Van Geloven is van mening dat het huidige procesrecht niet echt wordt vereenvoudigd. Volgens hem biedt het huidige Rechtsvordering voldoende handvaten om de civiele procedure eenvoudiger te laten verlopen. De standaardprocedure is nu immers ook: dagvaarding - conclusie van antwoord - comparitie na antwoord - vonnis. Een belangrijk verbeterpunt van dit wetsvoorstel is, naast het tot uitdrukking brengen van de regierol van de rechter, dat de termijn voor het doen van een uitspraak inzichtelijker wordt voor partijen. Het uitgangspunt is dat de rechter binnen zes weken uitspraak doet. Mocht dit niet lukken dan moet de zaaksrechter partijen informeren over wanneer de uitspraak dan wordt gedaan. Dit moet er niet alleen voor zorgen dat de civiele procedure sneller verloopt, maar ook inzichtelijker wordt voor partijen.
14. De cliënt kan door in te loggen met zijn DigiD toegang krijgen tot Mijn Rechtspraak. Hij kan zelf geen (proces)handeling uitvoeren in dit systeem, hiervoor is alleen zijn advocaat gemachtigd.
15. Tijdens de comparitie na antwoord wordt de zitting tijdelijk geschorst. Tijdens deze schorsing stelt de rechter een proces-verbaal op en leest deze voor aan partijen. Indien akkoord ondertekenen partijen het proces-verbaal. Onder het nieuwe recht kan de rechter er zelfs voor kiezen om geen proces-verbaal op te maken van de zitting. Beeld- en/of geluidsopnamen van de zitting moeten het papieren proces-verbaal vervangen.